

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812212729
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3812212729.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne O.. Q. J., narodenej dňa X.XX.XXXX, bytom O., M. P. č. X/XX, zastúpenej M.. Z. E., advokátom so sídlom v O., G. A. XX proti žalovanému T.. B. J., narodenému dňa X.XX.XXXX, bytom K., V. XXXX/XX, zastúpenému B.. O. K., advokátom so sídlom O., Z. X o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, zo dňa 31. júla 2018, č. k. 11C/120/2012-289, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojim rozsudkom určil, že z vecí, ktoré nadobudli strany sporu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov pripadá do výlučného vlastníctva žalobkyne hodnota členského podielu družstevného 4-izbového bytu č. XX, vo vchode č. X, na 7. poschodí, obytného domu č. súp. XXXXX na Ul. M. P. na parc. č. „C“-KN XXXX/X, vrátane podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu č. súp. XXXXX a na parc. č. „C“-KN XXXX/X vo veľkosti 8636/283474-ín v k. ú. O., zapísaný v LV č. XXXX a v LV č. XXXXX, ďalej chladnička Siemens 350 L, stôl a stoličky, televízor farebný, vstavané skrine chodbe, obývacia stena hnedá, kožená červená gaučová súprava, domáce kino Samsung, váleudy, nábytok v detskej izbe Decodom, manželská posteľ, komoda + nočný stolík, vstavaná skriňa v spálni, skrinky v kúpeľni a práčka Indesit. Do výlučného vlastníctva žalovaného pripadá nehnuteľnosť - garáž č. súp. XXX na parc. č. XXXX/X a na parc. č. XXXX/XX, zapísaná v LV č. XXXX k. ú. Prievidza a osobné motorové vozidlo VW Golf, EVČ: O. X. (výrok I.). Súčasne rozhodol, že žalobkyňa je povinná z titulu vyrovnania podielov bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu zaplatiť žalovanému sumu 24.149 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.). O trovách konania vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (výrok III.). Žalobkyňa a žalovanému uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet tamojšieho súdu súdny poplatok vo výške 2.459 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok IV.). Každý zo strán uložil i povinnosť zaplatiť štátu na účet tamojšieho súdu trovy štátu vo výške 146,88 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok V.).

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria hnuťelné veci (chladnička Siemens 350 L, stôl a stoličky, televízor farebný, vstavané skrine v chodbe, obývacia stena hnedá, kožená červená gaučová súprava, domáce kino Samsung, váleudy, nábytok v detskej izbe Decodom, manželská posteľ, komoda + nočný stolík, vstavaná skriňa v spálni, skrinky v kúpeľni, práčka Indesit) v hodnote 4.410 eur, hodnota členského podielu bytu (všeobecná hodnota 60.733 eur), garáž (všeobecná hodnota 7.550 eur), prostriedky vložené na kúpu motorového vozidla v hodnote 9.294 eur.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že pozemok v k. ú. Kaniačka par. č. XXXX/XXX o výmere 500 m², zastavané plochy a nádvorcia nepatrí do masy BSM, nakoľko žalobkyňa nepreukázala, že

pozemok bol kupovaný oboma manželmi, že prejavila vôľu pozemok nadobudnúť kúpou, nepreukázala žiadnym spôsobom, že kúpna cena pozemku bola uhradená zo spoločných peňazí, išlo len o jej tvrdenie, že polovicu kúpnej ceny 175.000 Sk uhradili zo spoločných peňazí. Naopak, žalovaný preukázal, že uvedenú nehnuteľnosť, pozemok kúpil ako jediný kupujúci do svojho výlučného vlastníctva od obce Kanianka a kúpnu cenu uhradil jeho brat M. L. J., na liste vlastníctva je zapísaný výlučne žalovaný. Navyše sa navrhovateľka o tento pozemok nezaujímal, nevysvetlila, prečo kúpnu zmluvu neuzavrela. Zastával názor, že aj manžel (žalovaný) môže nadobudnúť nehnuteľnosť za trvania manželstva do svojho výlučného vlastníctva, čo je i prípad danej veci. Mal za to, že práve jasne prejavená vôľa manželov je rozhodujúca z hľadiska určenia, či nehnuteľnosť patrí, alebo nepatrí do BSM. Takúto vôľu kúpiť sporný pozemok žalobkyňa neprejavila, hoci tvrdila že chceli za trvania manželstva so žalovaným stavať rodinný dom. Žalobkyňa žiadnym spôsobom neobjasnila, prečo kúpnu zmluvu neuzatvorila aj ona. Nepovažoval za postačujúce len tvrdenie, že uvažovali s bývalým manželom o stavbe rodinného domu, na ktorom je zapísaný ako vlastník jej bývalý manžel, pričom akým spôsobom bola uhradená kúpna cena, resp. okolnosti úhrady navrhovateľka neuviedla, resp. uviedla, že si okolnosti už nepamätá, len sa domnievala, že jej bývalý manžel peniaze vybral na zapltenie z účtu. Ani svedkyňa, matka navrhovateľky M. V., vierohodným spôsobom nepotvrdila, že žalobkyňa kúpila spolu s bývalým manželom predmetný pozemok, pričom sa nepamätala, kedy bola uzavretá kúpna zmluva, ale cenu si pamätala, pričom svedkyňa sa so žalobkyňou o kúpe pozemku pred jej kúpou ani nerozprávala a bližšie okolnosti ohľadom zapltenia kúpnej ceny za pozemok uviesť nevedela. Žalovaný poprel, že niekedy pred svedkyňou povedal, že kúpili so žalobkyňou pozemok. V konaní tak žalobkyňa skutočnosť, že pozemok patrí do BSM nepreukázala.

4. Ku vkladu sumy 280.000 Sk, t. j. 9.294,30 eur, ktorú vložili strany sporu do kúpy osobného motorového vozidla, súd prvej inštancie zaujal stanovisko, že išlo o vnos finančných prostriedkov z vlastných prostriedkov strán sporu v sume 200.000 Sk a sume 80.000 Sk z predaja iného vozidla, teda táto suma predstavuje sumu, ktorú zohľadnil pri vyporiadaní BSM. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 149 ods. 1, ods. 3, § 150, § 143 Občianskeho zákonníka, o trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobkyňa i žalovaný.

6. Žalobkyňa sa podaným odvolaním domáha, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a ďalšie rozhodnutie. Vytýkala súdu prvej inštancie, že do masy BSM nezahrnul stavebný pozemok v k. ú. Kanianka, parc. č. XXXX/XXX o výmere 500 m² v hodnote 25.000 eur s odôvodnením, že kúpnu zmluvu uzatvorila Obec C. s bývalým manželom (žalovaným), a preto je jediným vlastníkom pozemku, ako aj vzhľadom na to, že na liste vlastníctva je zapísaný ako výlučný vlastník. Podľa názoru súdu prvej inštancie ona nepreukázala, že mala tiež vôľu tento pozemok kúpiť a časť kúpnej ceny bolo z peňazí patriacich do BSM. Poukázala na to, že manželstvo so žalovaným uzavrela dňa 01.04.1995 a bolo rozvedené rozsudkom súdu prvej inštancie právoplatným dňa 23.04.2012, ktorým dňom zaniklo aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že predmetný pozemok zakúpili na základe kúpnej zmluvy s Obcou C. dňa 12.01.2007, teda za trvania manželstva. Na pojednávaní dňa 13.11.2012 žalovaný výslovne uviedol, že sme kúpili v C. pozemok na základe kúpnej zmluvy zo dňa 12.01.2007, vôbec nehovoril, že by pozemok kúpil výlučne on, kúpili ho za trvania manželstva a jeho brat im požičal sumu 350.000 Sk. I ona v tento deň uviedla, že pozemok kúpili spoločne s jej vedomím a súhlasom a vyplatili časť kúpnej ceny zo spoločných peňazí, 175.000 Sk a zvyšok im požičal brat odporcu, a približne v roku 2009 túto pôžičku vrátili. Svedok M. L. J., brat žalovaného, uviedol, že so žalovaným kúpili pozemky v C., pričom sumu 350.000 Sk zaplatil za brata, ktoré peniaze bratovi požičal. Jednoznačne uviedol, že išlo o pôžičku žalovanému a jeho manželke (žalobkyňi). Na pojednávaní dňa 01.07.2014 žalovaný jasne deklaroval, že sa jednalo o pôžičku a finančné prostriedky, ktoré budú musieť vrátiť jeho bratovi. Bola vypočítaná ako svedkyňa i jej matka, M. V., ktorá uviedla, že počas nedeľného obedu u nich žalovaný jej povedal, že kúpili pozemok a že by chceli stavať. Tiež uviedol, že sumu 175.000 Sk mali ako spoločné peniaze a zvyšok sumy si požičal od brata, asi po roku a pol uviedol, že finančné prostriedky, ktoré im boli požičané, už vrátili. Z výpovedí strán sporu ako svedkov jasne vyplýva, že stavebný pozemok v C. patrí do masy BSM, pričom ani žalovaný nikdy nepovedal, že pozemok do masy BSM nepatrí, jednalo sa mu len o to, aby hodnota pozemku bola čo najnižšia. Zo zaužívanej súdnej praxe jednoznačne vyplýva, že o nadobudnutí veci za výlučné prostriedky len jedného manžela nemožno hovoriť v prípade, ak vec je získaná za prostriedky na základe pôžičky, aj keď ju dojednal len jeden manžel, ktorého výlučné prostriedky boli neskôr použité na jej splatenie. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR, sp. zn.

8Cz/36/69. Týmto nesprávnym právnym názorom súdu prvej inštancie došlo k skresleniu vyporiadania BSM bez ohľadu na to, akú hodnotu má predmetný pozemok, pričom súd prvej inštancie nevykonal ani kontrolné znalecké dokazovanie, pričom v spise sa nachádzajú dva znalecké posudky, ktoré sú diametrálne odlišné, na hodnotu tohto pozemku. Ďalej uviedla, že byt, ktorý bol zahrnutý do masy BSM je vo vlastníctve OSBD a strany sporu majú uzavretú len nájomnú zmluvu ako členovia OSBD. Vytýkala súdu prvej inštancie, že má vyplatiť žalovanému z predmetného bytu polovicu hodnoty 60.733 eur bez toho, aby došlo k zrušeniu nájomnej zmluvy na strane žalovaného, ako aj zrušeniu jeho členstva v OSBD, čiže žalovaný je stále nájomcom predmetného bytu ako člen OSBD. Súd prvej inštancie mal buď vylúčiť konanie o zrušenie spoločného členstva v OSBD a k spoločnému nájmu k družstevnému bytu na samostatné konanie, alebo vyzvať strany sporu na uzavretie dohody o zrušení spoločného členstva v OSBD a spoločného nájmu k družstevnému bytu, čo súd neurobil. Všeobecnú hodnotu predmetného bytu nepovažovala za rovnakú ako členský podiel strán sporu k predmetnému bytu.

7. Žalovaný v podanom odvolaní žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyňa je povinná z titulu vyrovnania podielov uhradiť mu sumu 28.796 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že žalobkyňa tvrdila, že spolu s ňou nadobudol zostatkovú hodnotu družstevného bytu a že nájomná zmluva bola uzavretá dňa 13.05.2005. Poukázal na to, že nájomná zmluva bola uzavretá dňa 06.06.2005 a dohodou o prevode členských práv a povinností zo dňa 13.05.2005 sa stal členom bytového družstva, čo znamená, že predmetný byt do súčasnej doby nie je vo vlastníctve žalobkyne ani jeho. Nesúhlasil s bodom č. 25 rozsudku súdu prvej inštancie, keď súd poňal do BSM nadobúdaciú cenu motorového vozidla, pričom podľa jeho názoru sa má vyporiadať zostatková hodnota tohto motorového vozidla ku dňu právoplatnosti rozsudku. Nesúhlasil s výškou súdneho poplatku z dôvodu, že cena motorového vozidla ku dňu vyporiadania BSM bola oveľa nižšia, a teda nemôže sa súdny poplatok vypočítavať z jeho hodnoty.

8. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaným uviedla, že je pravdou, že súd prvej inštancie nesprávne prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného osobné motorové vozidlo VW Golf ev. č. O R., pretože vlastníkom predmetného motorového vozidla je matka žalovaného. Takýto stav bol v čase zániku BSM, ako aj v súčasnej dobe, motorové vozidlo bolo evidované na živnosť matky žalovaného. Vklad vo výške 9.958 eur bol vkladom na majetok tretej osoby - matky žalovaného. Pokiaľ sa týka amortizácie osobného motorového vozidla, túto ku dňu zániku BSM by súd mohol akceptovať v prípade, ak by strany sporu boli vlastníkami tohto osobného motorového vozidla a zostatková hodnota tohto vozidla by patrila do BSM. V prípade, že sa jedná o vklad do majetku inej osoby, nie je podstatné, či žalovaný toto predmetné vozidlo užíval. V danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku správne poňal do masy BSM sumu 9.958 eur ako vklad do majetku tretej osoby, kde sa táto suma nemôže amortizovať. Nevedela sa vyjadriť, ako žalovaný dospel k záveru, že je mu povinná vyplatiť sumu 28.796 eur, nakoľko tento prepočet nevyplýva z obsahu odvolania žalovaného. Pokiaľ sa jedná o vlastníctvo predmetného bytu, ide o nepochopenie problému zo strany žalovaného, čo nebude komentovať.

9. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa až v podanom odvolaní v súvislosti so sporným bytom tvrdí úplne niečo iné a napáda, že súd mal toto konanie vylúčiť na samostatné konanie o zrušenie spoločného členstva v OSBD a spoločného nájmu, a vyzvať strany sporu, aby uzavreli dohodu o zrušení spoločného členstva v OSBD a spoločného nájmu k družstevnému bytu. Poukázal na dohodu strán sporu, že byt bude vo vlastníctve žalobkyne a strany sporu sa dohodli na jeho všeobecnej cene, a preto je zarážajúce, že žalobkyňa túto skutočnosť namieta. Pokiaľ ide o pozemky v C., poukázal na výpoveď svedka, M. L. J., ktorý uviedol, za akých podmienok sa tento pozemok kúpil, akým spôsobom a za akým účelom.

10. Ďalšie vyjadrenia k veci podané neboli.

11. Krajský súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Predmetom tohto konania je vyporiadanie BSM, ktoré zaniklo rozvodom manželstva strán sporu (právoplatnosťou rozsudku súdu o rozvode) dňa 23.04.2012. V zmysle § 149 ods. 1 Občianskeho

zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou, alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebol návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnuťné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci používa. O ostatných hnuťných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve, a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné. Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd (§ 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti (§ 150 Občianskeho zákonníka).

13. Aj keď výroková časť predmetného rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje viacero výrokov (výrok o tom, čo z vecí, ktoré mali žalobca a žalovaná v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pripadá do výlučného vlastníctva žalobkyne a žalovaného, čo má žalobkyňa zaplatiť žalovanému na vyrovnanie jeho podielu, súvisiace výroky o poplatkovej povinnosti strán sporu, o trovách konania štátu a trovách konania), treba na toto rozhodnutie hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva strán sporu v BSM a konštituovať ich nové práva.

14. Pokiaľ strana sporu napadne odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM (hoci len niektorý z jeho výrokov), odvolací súd nie je v zmysle § 379 ods. 3 CSP viazaný rozsahom odvolania. V takom prípade žiadny z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť; odvolací súd musí vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM, keďže ide o vec, v ktorej z právneho predpisu (Občianskeho zákonníka) vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi stranami sporu.

15. Z obsahu odvolania žalobkyne vyplýva, že v podanom odvolaní uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam).

16. Podstata odvolacieho dôvodu podľa citovaných zákonných ustanovení spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom potom je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov strán sporu. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potreba považovať taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu podľa ust. § 191 CSP. Podľa citovaného zákonného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo s tým, že vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak. Nesprávne hodnotenie dôkazov možno vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo, ak hodnotenie dôkazov odporuje citovaným zákonným ustanoveniam. Týmto odvolacím dôvodom možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, ktorého nesprávnosť je možné vyvodíť zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

17. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

18. Žalobkyňa vytýkala súdu prvej inštancie nesprávne ustálenie masy BSM, keď súd prvej inštancie do masy BSM nepojal pozemok v k. ú. Kanianka, zapísaný na LV č. XXXX, parc. č. XXXX/XXX o výmere 500 m² v hodnote 25.000 eur. Poukázala na výpovede strán sporu v tomto súdnom konaní, ako i na výpovede svedkov, M. L. J. a M. V. a tvrdila, že napriek tomu, že predmetný pozemok je v liste vlastníctva vedený výlučne na žalovaného, bol nadobudnutý za trvania manželstva na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi obcou C. a žalovaným dňa 12.01.2007 za kúpnu cenu 350.000 Sk, z ktorej 175.000 Sk zaplatili z vlastných prostriedkov a 175.000 Sk im požičal brat žalovaného, ktorú pôžičku za trvania manželstva vrátili.

19. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že pozemok bol kupovaný oboma manželmi, že prejavila vôľu pozemok nadobudnúť kúpou, nepreukázala žiadnym spôsobom, že kúpna cena pozemku bola uhradená zo spoločných peňazí, neuniesla tak dôkazné bremeno, že pozemok patrí do BSM.

20. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný pozemok do masy BSM nepatrí, stotožniť nemôže.

21. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcií majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

22. Z citovaného ust. § 143 Občianskeho zákonníka bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že všetky veci, ktoré nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva (čo znamená, že ktorýkoľvek z manželov) vrátane nehnuteľností zásadne patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pokiaľ nejde o veci, ktoré tvoria výnimku uvedenú v citovanom zákonnom ustanovení. Ide o zákonnú domnienku, preto žalobkyňa v tomto súdnom konaní (pokiaľ sporná nehnuteľnosť bola nadobudnutá za trvania manželstva jedným z manželov, ktorá skutočnosť sporná nebola) nemusela preukazovať, že táto nehnuteľnosť do BSM patrí. Naopak, pokiaľ by žalovaný tvrdil, že predmetný pozemok nadobudnutý za trvania manželstva do masy BSM nepatrí, zaťažovalo by ho dôkazné bremeno túto skutočnosť preukázať. Nie je tiež významné, či na liste vlastníctva sú vedené obe strany sporu alebo len jedna, nakoľko údaje katastra sú hodnoverné len ak sa nepreukáže opak (§ 70 Zák.č.162/1995 Z. z.).

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa už v návrhu na začatie tohto konania zo dňa 19.07.2012 zahrnula sporný pozemok do masy BSM, kúpna zmluva týkajúca sa tohto pozemku bola uzavretá dňa 12.01.2007, t. j. za trvania BSM, pričom na LV č. XXXX k. ú. Kanianka je vedený výlučne žalovaný. Žalovaný na pojednávaní dňa 13.11.2002, t. j. pri svojom prvom vyjadrení k žalobe (návrhu na vyporiadanie BSM) uviedol, že pozemok v C. kúpili na základe kúpnej zmluvy zo dňa 12.01.2007, teda za trvania manželstva od obce C. a brat mu požičal na pozemok 350.000 Sk, na pozemku nič nestojí, chodí tam len kosiť trávu (č. I. 20 spisu). Žalobkyňa tvrdila, že pozemok zaplatili sumou 175.000 Sk zo svojich spoločných peňazí a 175.000 Sk im požičal brat žalovaného, ktorú sumu mali vrátiť za trvania manželstva. Svedok M., brat žalovaného, potvrdil, že za pozemok, ktorý v k. ú. Kanianka zaplatil 350.000 Sk, predložil potvrdenie o platbe, išlo o jeho peniaze a na otázku súdu, či sumu 350.000 Sk je možné považovať za pôžičku žalobkyňi a žalovanému svedok uvádza áno, bola to pôžička, na ďalšiu odpovedal, že strany sporu žiadnu sumu na kúpnu cenu nezaplatili, ani mu žiadnu sumu nevrátili (č. I. 30 spisu). Skutočnosť, že za sporný pozemok kúpnu cenu zaplatil uvedený svedok potvrdila i Obec C.. Na pojednávaní dňa 01.07.2014 v súvislosti so sporným pozemkom žalovaný uviedol, že bratovi sumu 350.000 Sk nevyplatil a nevie, či ich vyplatila žalobkyňa, nedal na tento pozemok žiadne peniaze a nevie uviesť, či ich dala žalobkyňa. Ide o stavebný pozemok. Ak bude mať peniaze, bratovi túto sumu vráti. Zatiaľ peniaze na vyplatenie nemá. Teoreticky so žalobkyňou počas manželstva uvažovali o rodinnom dome, ale na ničom konkrétnom sa nedohodli (č. I. 153).

24. Z uvedeného možno uzavrieť, že sporný pozemok bol žalovaným nadobudnutý za trvania manželstva, kúpnu cenu zaplatil brat žalovaného, pričom išlo o pôžičku obom stranám sporu, ktorá doposiaľ nebola vrátená. Pokiaľ sa žalovaný snažil fabulovať, že sa jednalo o skrytý právny úkon (č. I.

192), z obsahu spisu - výpovedí strán sporu, svedkov i listinných dôkazov takýto záver nie je možné vyvodiť.

25. V spise sa nachádza znalecký posudok č. X/XXXX znalca T. O. L., z ktorého vyplýva všeobecná hodnota tohto pozemku vo výške 26.600 eur a znalecký posudok č. XXX/XXXX znalca T. B. A., z ktorého vyplýva všeobecná hodnota predmetného pozemku vo výške 12.200 eur. Kontrolný znalecký posudok k danej veci na sporný pozemok vykonaný nebol.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (Čl. 2 Základných princípov CSP) vyplýva, že ak vznikol za trvania manželstva dlh, z ktorého bol zaviazaný čo i len jeden z manželov, ktorý napríklad uzavrel vlastným menom zmluvu o pôžičke, a ak boli takto získané peniaze použité na kúpu určitej veci, t.j. bola za ne získaná určitá majetková hodnota, patrí aj táto hodnota za splnenie ostatných podmienok uvedených v § 143 Občianskeho zákonníka a bez ohľadu na to, či bola zmluva o pôžičke uzavretá platne - do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ sa vec už stane súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nemôže neskôr zmeniť právny režim a prejsť do výlučného majetku jedného z manželov len preto, že dodatočne boli na jej získanie použité len prostriedky z výlučného majetku. V takomto prípade by mal ten, koho výlučné prostriedky by boli takto vynaložené len právo pri vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva žiadať, aby mu bolo uhradené, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok (§ 150 Občianskeho zákonníka).

27. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zastáva odlišný názor ako súd prvej inštancie, keď nehnuteľnosť v k. ú. Kanianka bola nadobudnutá za trvania manželstva strán sporu, kúpna cena bola zaplatená bratom žalovaného s tým, že išlo o pôžičku stranám sporu (je nevýznamné, či išlo o pôžičku obom stranám sporu alebo len žalovanému), táto doposiaľ splatená nebola, sporný pozemok tak nesporne patrí do masy BSM. Nárok brata žalovaného na vrátenie pôžičky týmto dotknutý nie je.

28. Z týchto dôvodov odvolací súd odvoláciu námietku žalobkyne, že do masy BSM patrí sporný pozemok, považoval za dôvodnú.

29. Za dôvodnú považuje odvolací súd i námietku žalovaného, ktorý súdu prvej inštancie vytýkal, že poňal do masy BSM nadobúdaciu cenu motorového vozidla Volkswagen Golf ev. č. O. v hodnote 9.294 eur.

30. Odvolací súd zdôrazňuje, že z obsahu spisu doposiaľ nevyplýva, že uvedené motorové vozidlo tvorilo masu BSM ku dňu zániku manželstva strán sporu. Naopak, z obsahu spisu sa javí, že uvedené vozidlo súčasťou BSM vôbec nebolo a pokiaľ uvedenú sumu strany sporu poskytli tretej osobe, nie je možné túto sumu zahrnúť ako „vnos“ do masy BSM.

31. Námietky strán sporu týkajúce sa členstva v bytovom družstve a nájomnej zmluvy týkajúcej sa sporného družstevného bytu odvolací súd považuje za obsolentné, nakoľko predmetom vyporiadania BSM je výlučne všeobecná hodnota členského podielu predmetného bytu a nie členstvo v družstve, ani nájom tohto bytu.

32. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33. Úlohou súdu prvej inštancie bude zahrnúť pozemok v k. ú. Kanianka do masy BSM strán sporu. Pokiaľ nedôjde k dohode o všeobecnej hodnote tohto pozemku medzi stranami sporu, bude nutné vzhľadom na dva rozdielne znalecké posudky týkajúce hodnoty tohto pozemku nachádzajúce sa v spise nariadiť kontrolný znalecký posudok na všeobecnú hodnotu tejto nehnuteľnosti. Vo vzťahu k motorovému vozidlu musí súd prvej inštancie vykonať dopyt na príslušný dopravný inšpektorát a prípadne vykonať i ďalšie potrebné dokazovanie (napr. nahliadnutím do účtovnej evidencie matky žalovaného a pod.) za účelom zistenia, či ku dňu zániku BSM bola vlastníkom tohto motorového vozidla niektorá zo strán sporu. Pokiaľ motorové vozidlo patrilo tretej osobe, nie je možné zahrnúť ho do masy BSM. Pokiaľ motorové vozidlo patrilo do BSM strán sporu, bude potrebné zistiť, pokiaľ nedôjde k dohode strán sporu o jeho zostatkovej hodnote ku dňu zániku BSM, hodnotu tohto motorového vozidla ku dňu zániku BSM a zohľadniť kto od jeho zániku toto motorové vozidlo užíval. Súd prvej inštancie vykoná i prípadne ďalšie dôkazy, ktoré strany sporu navrhnú v konaní na uvedené sporné okolnosti vykonať.

34. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie je právnym názorom odvolacieho súdu viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

35. Záverom odvolací súd konštatuje, že v súvislosti s predmetným pozemkom súd prvej inštancie dňa 09.03.2015 č. k. 11C/120/2012-183 vydal medzitýmny rozsudok, ktorým určil, že nehnuteľnosť - pozemok nachádzajúci sa v k. ú. Kanianka, zapísaný na LV č. XXXX, par. č. XXXX/XXX o výmere 500 m², nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov - účastníkov konania. Uvedený rozsudok bol odvolacím súdom zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že procesný postup súdu prvej inštancie vydaním uvedeného rozhodnutia je nesprávny, nakoľko neboli naplnené zákonné predpoklady vyplývajúce z ust. § 152 ods. 2 veta druhá OSP účinného do 30.6.2016 na jeho vydanie, keď uvedeným rozsudkom nebolo rozhodnuté o základe nároku, ale len o predbežnej otázke, o ktorej nie je možné rozhodovať medzitýmnym rozsudkom, nakoľko nejde o pomer základu uplatňovaného nároku a jeho výšky v zmysle tohto zákonného ustanovenia.

36. Odvolací súd si je vedomý ust. § 390 písm. a) CSP. Zdôrazňuje však, že prvé rozhodnutie súdu prvej inštancie v danej veci nebolo meritórnym rozhodnutím, jednalo sa o medzitýmny rozsudok, pre ktorého vydanie neboli splnené zákonné procesné predpoklady vyplývajúce z Civilného sporového poriadku, preto bol odvolacím súdom tento medzitýmny rozsudok zrušený. Prvým meritórnym rozhodnutím v danej veci je až rozsudok, ktorý bol preskúmaný odvolacím súdom v tomto súdnom konaní, preto bol postup odvolacieho súdu možný a nie je možné uzavrieť, že sa jedná o opakované zrušenie meritórneho rozhodnutia súdu prvej inštancie. Navyiac vady, ktoré preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje sú tak zásadné a rozsiahle, že nebolo účelné, aby tieto odstraňoval odvolací súd v odvolacom konaní (nesprávne určenie masy BSM, potreba kontrolného znaleckého dokazovania, dopytov na dopravný inšpektorát, znalecké dokazovanie na hodnotu motorového vozidla atď.).

37. Rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).